

SEKLET

Nr 4 Årg. 9

1962

Lösnummer kr 1:- inkl. oms.

Lantmätare
Herr Carl Olof Holmqvist
Svartingstorp
Läckeby

Parapsykologi, vetenskap och upplysning

Vi återger en känd forskares uttalande.

I den tyska tidskriften KOSMOS 1960 skriver den kände psykiske forskaren professor Hans Bender en artikel med ovanstående rubrik. Bender är en av de främsta forskarna på området och det kan kanske intressera Seklets läsare att få ett sammandrag av artikeln:

Striden om parapsykologien visar att dess motståndare övervägande hör hemma i den krets av människor som bekänner sig till den s. k. klassiska naturvetenskapens mekanistiska världsbild. De anser att allt som hänför sig till det översinnliga området kan betecknas som obevisat: att anse att översinnliga upplevelser kan förekomma är att återfalla till forna tiders vidskepelse. Att själen skulle äga möjligheter att påverkas av faktorer bortom tid och rum anse de vara oförenligt med denna naturvetenskaps världsbild.

Denna riktnings företrädare förbiser att i många fall har just de mest framstående representanterna för den moderna naturvetenskapen — framförallt inom den teoretiska fysiken — visat en helt annan inställning till dessa frågor, och noga vaktat sig för att sätta gränser för vad som är möjligt eller omöjligt i själens värld. Den schweiziske fysikern Pauli har t. ex. sagt att gentemot mångas vittnesbörd om upplevda psykiska upplevelser kan vetenskapen ej utan vidare anföra motstridande argument. Heisenberg, den kände tyske fysikern säger ungefär detsamma och en annan framstående tysk fysiker Pascal Jordan säger uttryckligen att fysiken kan ej lämna några förklaringar till fenomen som telepati eller clairvoyance vars faktiska existens dock är fastslagen av ett stort erfarenhetsmaterial. Fysiologen Hans Schäfer i Heidelberg säger att varken de översinnliga fenomenen eller möjlighet att förutsäga framtiden strider mot fysikens axiom, fastän de enligt sin natur hör hemma inom de icke-kausala företeelserna. Asikten att sådana skeenden skulle vara "omöjliga", härrör från ett redan förlegat fysikaliskt verklighetsbegrepp i den klassiska naturvetenskapen, vilken utifrån sina egna erfarenheter ville avgöra vad som var möjligt eller icke. Redan de alldagligaste förlopp, där psykiska impulser ingår,

står utanför det område som kan inordnas under naturlagarna.

Den s. k. dialektiska materialismen har emellertid en dogm som säger att världen är endast rörlig materia i tid och rum. Parapsykiska fenomen måste därför av denna riktning förklaras vara obefintliga och omöjliga.

Ändå finns redan en mängd övertygande bevis samlade som bestyrker dessa fenomenens faktiska existens. Dessa bevis har samlats vid undersökningar av talrika s. k. sensitiva personer och vid analys av

Forts. å sid. 2

Humus – livets fundament

V

Tillbakablick och framtidssyn.

Det stolta romerska världsväldet gick omsider under. Dess yttre fall hade länge förberetts av ett inre förfall där alla degenerationens tecken fanns företrädade. Efter sig lämnade detta "kulturrike" överskådliga förödda områden, rader av utplundrade länder. Ännu idag vittnar bl. a. den s. k. Karstgebirge om hur grundlig denna utplundring var. Ödsligt som ett månlandskap ligger detta väldiga område, som en gång, före romarna och deras arvtagare venetianerna var ett grönskande paradys, med väldiga. ekskogar.

Ja, så skulle vi kunna följa Annie Francé-Harrar på hennes väg genom historien ända fram till våra dagar och överallt se samma fruktansvärda panorama rullas upp för oss: överallt där människans rovdraft släpptes lös gick jordens bördiga skikt till undergång. Vi skulle se hur Azteker-riket och Inka-riket gick under, våldtaget av rövarfolken från Europa, som brände skogarna därför att de fruktade dem — deras hemlands skogar var ju länge sedan utrotade. Vi skulle se Nord-Amerikas indianer gå under sedan den vite mannen bränt prärien och utrotat buffeln, varefter hela landskapet dog med träd, vatten och allt. Vi skulle se — ja, vi skulle ständigt se samma drama utspelas. Vi kan därför sluta denna färd genom historien, det skulle bli föga omväxling i scenerna.

Låt oss istället som avslutning se framåt. Låt oss ett ögonblick föreställa oss att människan plötsligt blev Homo Capiens — "den tänkande människan", och som sådan beslöt sig för att hjälpa naturen att bygga upp, istället för att ständigt förörta och föröda vad naturen ger. Hur skulle hon då gå till väga? Ja, med samma intensiva tempo som hon nu bygger atombomber och rymdraketer skulle hon då sträva efter att på nytt göra jorden grön. Hon skulle satsa miljarder på att rekultivera öknarna, på att återge vattendragen deras naturliga tillstånd, på att till varje pris hindra den dyrbara myllan att fly bort eller förintas. Människan skulle ej längre se som sin obestridliga rätt att tömma jordens innandömen på metaller, mineral, kol och olja utan förstå att allt detta har viktiga funktioner att fylla i Moder Jordens liv än att vara källor till mänskligt standardjakt. Människan skulle vidare söka uppfinna nya energikällor vars verkan ej vore destruktiv för naturens liv, vilket dagens explosionsmaskiner och atomreaktorer utan tvivel är. Hennes främsta strävan skulle vara att återställa den förlorade balansen i naturen, denna balans, som yttrar sig i klimatstörningar, stormar och oväder, rubbade årstidsrytmer, ett tilltagande av sjukdomsalstrande or-

Forts. å sid. 2

"FÄRG-DOKTORN"

En liten studie i färg.

Ur en bok "Art Magic", tryckt i New York 1876, hämtar vi följande berättelse.

I St. Louis bodde en man, som kallades "Färg-Doktorn", därför att han undersökte vilka färger, som passade för människor, vilka som voro gynnsamma eller ogynnsamma, och i enlighet därmed behandlade han dem eller gav dem anvisningar och råd för livsföring.

En kvinna, Emma Hardings, berättar om sitt besök hos denne man. Några personer voro samlade. "Doktorn" vidtog en del mystiska arrangemang. Därpå delades de närvarande i två grupper, i var sin avdelning, skilda åt så att de båda grupperna väl kunde tala med varandra, men icke se varandra.

Nu tog "doktorn" ett stycke ylletyg i handen i sin avdelning och befallde kvinnan att genom åtbörder visa hur den färgen (som hon icke såg) verkade på henne. Tyget hade gul färg. Hon började genast intaga en andäktig ställning och bad i ivrig bön till Gud (hon var således i ett hypnotiskt tillstånd). Därpå tog ledaren ett skarlakansrött tygstycke. Därvid brast kvinnan ut i våldsamt stridslynne och ville gå anfallsvis till väga. När en viss grå färg upptogs av ledaren, så tyckte hon sig se en orm och fick ett intryck av falskhet. Rödgrönt åstadkom munterhet och glädje. Violettt gjorde ett djupt och stillsamt reli-

giöst intryck och försänkte henne i kontemplation. För grönt hade hon aversion. Blått åstadkom lugn och tillfredsställelse, behärskning och tankfullhet, det visade sig vara hennes speciella färg. På samma sätt visade sig andra färger ha sin speciella inverkan. På liknande sätt med andra av de närvarande, var och en på sitt sätt.

Kvinnan, som bevittnade och deltog i dessa experiment ett par timmar, säger sig därigenom ha fått en nyttig och intressant inblick i färgernas betydelse. På grundval av dylika undersökningar gav också "Färg-Doktorn" med framgång behandling genom olika färgers "bestralning", som han sade.

Till detta må tilläggas att en normal människa har positiv strålning för samtliga färger i färgskalan vid undersökning med pendeln, men abnorma människor kunna få negativt förhållande till de högsta färgerna (sådan kan man finna hos någon av de mest bestämmande i världspolitik); då erinras man om ordet, att "världen styres av litet förnuft", kanske man t. o. m. kan säga av mycken ondska). Apan är positiv till de tre lägsta färgerna, rött, orange, gult, de övriga fyra negativt. Så är det även under några veckor med barn, som blivit polioympade. Det kan ju också vara något att tänka på, så vitt man får tänka i en sådan sak.

HUMUS — LIVETS FUNDAMENT

Forts. från sid. 1

ganismer och ett förkvävande av livsvänliga organismer, en tilltagande mineral- och spårämnesbrist i jorden och skogens produkter och en över hela jorden ökande vattenbrist, och som slutlig följd för människan själv: ständigt ökande mångfald av svåra sjukdomar, både fysiska och mentala.

Skall någonsin denna utopi förverkligas? Skall denna moderna människa, nu alltmer förvandlad till en robot som blind och döv för naturens lagar går fram som en jagernaut, krossande och förödande — skall hon någonsin komma till besinning, bli i verklig mening levande, tänkande, kännande?

På den frågan kan ej ges ett bestämt svar. Endast ett är visst: med den utveckling som nu är förhärskande kommer människan inom en mycket snar framtid att, vare sig hon blir medveten om det eller inte, att ställas inför valet att antingen slå in på en ny väg — som vi ovan skisserat den — eller också gå under. Naturen tillåter i längden ej detta människans våldförande. Naturen har alltid rätt och människan fel

PARAPSYKOLOGI...

Forts. från sid. 1.

s. k. spontana upplevelser, aningar, syner, sanndrömmar och vid den omfångsrika kvantitativt-statistiska forskning som bedrivs av engelsk-amerikanska vetenskapsmän, t. ex. Rhine, Sool m. fl.

Den främsta svårigheten inom den parapsykiska forskningen är den, att dessa fenomen ej låter sig framkommandas och upprepas efter behag. Det är vidare svårt att avgöra för en sensitiv om de intryck han får kommer från hans egen fantasi eller beror på telepati eller clairvoyance. Därför förekommer ofta misstag och man kan ej vara nog försiktig vid undersökning och bedömning. Men att därför som parapsykologiens motståndare gör, betrakta alla sensitiva som svärmare eller bedragare är oriktigt. Parapsykologien känner emellertid till faror inom detta område som är betydligt allvarigare än de som kan följa av ett bedrägligt mediums svindlerier. Därför behövs parapsykologien för att vidga gränserna för forskningen om människan. Den vill föra till ökad upplysning och därmed skapa ett skydd mot de faror som kan uppstå vid oskickligt eller oansvarigt handhavande av dessa starka och "okända krafter."

A.

Redaktör och ansvarig utgivare

HARRY BLOM

Adr. Box 634 — Stockholm 1

Tel. 67 14 94. Postgiro 5 29 99.

Utkommer med 4 nummer 1962.

Pren.-pris 6: —

— som Goethe uttryckte det. Och trots all knipslughet, all förment klokskap, då det gäller att överlista naturen, så kommer människan en dag att stå där tomhänt, naken, med sitt självförvållade olycksöde grinande sig rakt i ansiktet och skall då — kanske försent — förstå, att den som hon hela tiden lurade då hon menade sig spela så skickligt falskt — var sig själv.

Hur kan jag påstå något sådant? Låt mig kort skissera vad som väntar: Av världens 700 miljoner barn lider 500 redan idag direkt nöd. Trots alla rationaliseringsåtgärder inom livsmedelsproduktionen går dock utvecklingen där åt fel håll. Inte bara kvantiteten är för ringa — utan vad värre är kvaliteten avtager i sådan grad att vi för att tala med Raoul Francé "en dag kommer att svälta ihjäl vid dukade bord." Vattenbristen är redan enorm i världen — tänk på Hamburg och Bremen som nu måste anlägga vattenledningar från Bodensjön. Och vad blir det sedan för vatten vi kommer att dricka, en kemisk soppa av otillräckligt renat avloppsvatten, bemängt med kemikalier, alltifrån fluor till syntetiska tvättmedel — de senare ej mindre farliga i längden än neurosedinet, upplösande som de är på alla vätskors struktur och därmed också på blodets, lymfans och körtelsafternas formbildande krafter. Den tilltagande radioaktiva nedsmittningen kommer en dag så förrycka jordatmosfärens joniseringsförhållanden att växternas syreavgivning alltmer avtager varigenom vår andningsluft, dels tack vare detta, dels p.g.a. den tilltagande koloxidavgivningen från alla explosionsmotorer och eldstäder, blir allt fattigare på syre. Med den tilltagande humusförstörelsen blir också kvävebindningen i jorden allt mindre och därmed tilltar bristen på äggviteämnen — organismens främsta byggstenar. Allt tal om att den syntetiska livsmedelsproduktionen snart skall lösa alla livsmedelsproblem är endast löst prat av dårar som ingenting förstätt av människans ställning i naturen. De tilltagande patogena organismernas verksamhet kommer att ge allt flera och allt mera svårbehandlade sjukdomar, som vår medicinska vetenskap sedan försöker bekämpa med allt underligare s. k. läkemedel, vilka i sin tur kommer att påskynda förfallet.

Vi har i denna artikelserie studerat humusen — myllan. Kanske har denna serie i mångas ögon blivit för lång — kanske ointressant. I verkligheten borde detta ämne vara av högsta intresse för varje människa — ty som vi sett i det föregående, tillgången på god och riklig humus är en förutsättning för livet på jorden. Jag vill rekommendera läsaren att på nytt läsa igenom artikelserien ännu en gång — i sin hela följd, och sedan om möjligt skaffa sig den bok som legat till grund för denna, dock — i jämförelse med källskriften — korta behandling av ämnet. Läsaren skall då förstå att titeln var inga överord. Endast i möjligheten att på

Diskussion om "Djävulsdansen"

Agaton: Hallå, Viktor! Har du tid att följa med in på konditoriet här, så får jag presentera dig för godsägare Bengtsson och folkskollärare Falkén. Jag skulle träffa dem här.

På kondis:

Agaton: Det ser ut som en tanke, att man kan få se er sammanträffa, som säkerligen har mycket att språka om. Vi träffades i går också och hade då ett, man kan säga "anime-rat" samtal om "Djävulsdansen". Du är inte särdeles väl anskriven hos min vän godsägaren, därför att du översatt den där boken.

Viktor: Ah, det kan jag föreställa mig. Vad skulle då herr Bengtsson säga, om den andra boken av Günther Sachwab, "Djävulens kök", blev tryckt. Den går längre in i detaljer, varav man ser, att förgiftningen av vår föda är långt värre än vad som framgår av den här boken "Djävulsdansen."

Bengtsson: Förgiftning! Det är väl ingen förgiftning, om man tillför kali, fosfor och kväve. Det är ju endast vad växterna upphämtat ur jorden och vad som växterna bildas av. Det är ju naturliga näringsmedel, som vi ge växterna i jorden.

Viktor: "Naturliga" är de som organiska. Men Ni ger dem till växterna i en form, som växterna inte kan helt omvandla. Dessutom få ju växterna genom denna kemiska gödsel en onaturligt ensidig föda, varigenom jorden så småningom får en falsk sammansättning, överflöd på vissa ämnen, brist på andra. På samma sätt sker det därigenom med människans föda. Dessutom använder Ni ju även direkt giftiga saker till besprutning av växter t.o.m. sådan inne i ladugårdarna, så att både kor och mjölk förgiftas.

Bengtsson: Äsch, det där begriper Ni inte. Våra jordbruksprofessorer och agronomer ha väl bättre reda på sakerna än skrivbordsmänniskor.

Falkén: Jag måste säga, att jag hyser rätt så stor misstro till objek-

nytt skapa och bevara en god humus i alla världens länder ligger den sista chansen till en framtid utan nöd.

O. A.

Den nämnda boken av Annie France-Harrar, "Die letzte Chance für eire zukumft ohne not", har Litteraturförlaget nu tagit hem åt dem som önskar äga den. Priset är kr. 30:— incl. oms. Texten är på tyska, sidantalet är 692. Att ge ut den på svenska skulle dra ett kapital å minst 25.000 kr., så det är ej att tänka på. — Günther Schwabs "Djävulsdansen" är än så länge ett varnande exempel. Bokh.-priset skulle kanske bli mer än 40:— kr.

Vem betalar det för en så bra bok?

Red.

tiviteten hos de s. k. experterna. Har man kommit in i djupa hjulspår, så är det inte så lätt att komma upp ur dem. Jag har en bror, som är jordbrukare. Han odlar potatis på ett särskilt land åt sitt eget hushåll och jag får, som väl är, köpa av honom. För den potatisen används varken färsk gödsel eller konstgödsel. Man behöver inte vara jordbruksexpert för att finna skillnaden mellan den potatisen och den som går i den allmänna handeln. Jag är säker på, att allmänheten skulle gärna betala bra många öre mer per kilo, om de kunde få riktig potatis.

Bengtsson: Prat! Hela världen använder kemikalisk gödsel och det gäller för alla att hinna med, om de vill leva. Det är mänsklighetens sista chans att kunna överleva att kunna framställa den kemiska gödseln i tillräckliga mängder.

Viktor: Men jag måste framställa en fråga: Kan man fortsätta att gödsla åkern med kemikalier tiotals år och går det i längden med kreaturslöst jordbruk?

Bengtsson: Äsch! Vad vet vi om, hur det är om femti år! Människorna prata och prata om sånt som inte angår dem. De som kommer efter oss får väl reda sig så gott som de kan. Vi har kunnat reda oss vår tid. De får väl reda sig för sin tid!

Falkén: Men det är väl ändå så, åtminstone i mitt tycke, att som vi bäddar, så få de ligga. Något hälsoarv tycks de då inte kunna vänta från oss. Inte heller några rikedomar. Vi lever opp allt vad naturen samlat i millioner år.

Bengtsson: Ah, det blir väl någon råd för dem som kommer hit!

Viktor: Om inte annat, så kan de väl trösta sig liksom Lundström: "Det betyder ingenting, för snart så kommer kometen!"

Olycksprofeten och lyckoprofeten

Olycksprofeten är avskydd, men han får oftast rätt.

Att vara profet är otacksamt med mindre än att man profeterar med optimistiska framtidsyner. Därom har historien nog av exempel. I boken "Kan människosläktet fortleva — diskussionsproblem" har jag gett en del exempel. Här skall en fortsättning med andra linjer ges.

Vi kunde här stanna inför den spanske filosofen Cortega Y. Gazet, som nog får räknas med till olycksprofeterna, även om han överträffas av Tysklands store profet Oswald Spenser. Dennes gedigna verk "Västerlandets Undergång" väckte stort uppseende och möttes även av stark kritik och motsägelser. Hans mindre verk "Avgörande år" utgavs på svenska (Natur och Kultur).

RUDOLF STEINER

En bok om antroposofin.

Äntligen har på svenska utkommit en bok om Rudolf Steiner. Och detta på Diakonistytrelsen, vilket torde ange, att man på kristet och kyrkligt håll börjat ge akt på vad tidens barn söka, behöva och tillägna sig, vilka vägar, som stå öppna och vilka många välja. Att den ifrågavarande boken författats av en man med så grundlig lärdom, intelligens och religiösa förutsättningar som lektor Sundén, är så mycket lyckligare, då det här gäller ett så stort och svårt problem, som att tränga in i Steiners och antroposofiens mfrs filosofiska tankevärld.

Jag har gjort följande definition: För att kunna bli en betydande filosof måste man kunna författa en eller flera böcker med så invecklad språkform och "djupsinnigt" tänkande, att tio andra filosofer föranledas skriva böcker för att söka utreda vad filosofen menar. Steiner har lyckats, även om det varit trögt i portgången.

En lärarinna, som var gripen av Steiners filosofi gick upp till biskop Torsten Bohlin med en av Steiners skrifter och bad honom läsa. Sedan han läst den, återlämnade han den med omdömet: "Det där var så svår fattligt, att jag förstår det inte." Biskopen hade god filosofisk bildning och stora anlag åt det hållet.

Av någon anledning skrev jag en gång en artikel om Steiner för en tidning och gick upp till redaktionen med densamma. Man blev förvånad över att så många ville ha fram honom, men varken läsekretsen eller redaktionen hade något intresse för honom. Jag hade särskilt framhållit hans betydelse för det biodynamiska jordbruket. För detta finns ju inte heller något större intresse och är nog inte heller tillåtet från "sant vetenskapligt håll" att uppväcka sådant. "Läsekretsen" äter sin av kemiska medel och mångahanda gifter fördärvade mat i lugn och ro till sitt eget fördärv.

Steiners stil är tung och hårdläst. Man kommer att erinra sig Tegnér's ord: "Det dunkelt sagda, är det dunkelt tänkta." Det tycks inte precis kunna vara andlig spis för var man. Som en hjälp till förståendet är Sundéns bok. Redan inledningen för in till förståendet, då den på ett kunnigt och klargörande sätt inför denna filosofi i dess framkomst ur ett historiskt sammanhang. Vi föras då tillbaka ända till forntidens gnosticism. Steiners filosofi är en av de nutidens gnostiska riktningar, som ha sina rötter i ett antal forntida religions- och tankeformer med mysticistisk typ, där människoanden söker sitt ursprung i förut tillvaro.

När Rudolf Steiner går in i sitt eget andeväsen, då har han letat sig fram till ett andedjup, där han inom sig själv finner Kristusanden. — Luther gick också samma väg att

söka inom sig själv och upptäckte en "förtappad och fördömd syndare." Men han fann också Kristus, Människosonen, som "har makt på jorden att förlåta synder." Denne fann han i Människosonens eget ord, sådant det finns i det Nya Testamentet. — Jag har träffat antroposofer, studerande av Steiners filosofi, som efter mycket sökande och som även i likhet med Luther trots ett inre självplågande inte ha funnit inom sig själva något annat än vad Luther fann och alltså kommit till samma slut som han. — Vi ha samma typ på många olika sätt där frälsningens väg sökes i människans eget inre. Det tillförlitliga ljuset är den inre erfarenheten och förvisningen. Inom pingströrelsen i dess första stadier mer än nu betecknades denna inre upplevelse med ordet "andedop". Så börjar oftast på ett eller annat sätt både hos den enskilde och inom samfund det första stadiet av andligt uppvaknande. Man kan säga att det är ganska naturligt. Men det är ett stadium, där det erfordras den största ärlighet och självkritik. När Paulus kom in i detta stadium, så kom "en satans ängel för att kindpusta" honom, d.v.s. Gud tillstodde detta prov, "för att jag icke skulle förhäva mig över de höga uppenbarelserna", som Paulus själv säger. Jag hänvisar här till Rom. kap. 6 och 8.

Den steinerska rörelsen har fått en medtävlare i en riktning åt samma håll från dansken Martinus. Jag skulle tro att Martinus har hämtat mycket av sin lära från Steiner. För övrigt liksom denne från teosofien. Denne har upplevat en inre ljusuppenbarelse som grund för sin profetiska sändning. Man kan säga, att vi här ha antroposofien utspädd till ett lättare rinnande flöde. Det blir en särskild historia att uttolka denna riktning, som väl också kommer att ske i sinom tid.

Med vad jag här anfört vill jag endast uppväcka intresset att allsidigt lära känna en i nutiden så sär egen och betydande rörelse som antroposofien och dess huvudman. Av vad jag sagt framgår också att den som önskar tränga in i behandling- en av denna tankevärld från olika synpunkter, finner i Sundéns bok en kunnig och tillförlitlig vägvisare.

Återstår emellertid en sak att begrundas och söka förklara: Vad ligger bakom det i vår tid ganska omfattande intresset för såväl Steiners som andra riktningar av teosofiska former och inslag? Finns det någon- ting, som människorna ha behov av och som de ej finna på annat håll? Finns det någon kärna av sanning, som blivit undangömd? Och vad är det i dessa gnostiska läror, som är mest tilltalande? Vi finna att huvudpunkterna hos Steiner voro tvänne: Förut tillvaro och karma samt i samband med dessa återfödelsen.

När man läser Steiners böcker — jag har läst en stor del — så står man tomhänt, då det gäller sakliga redogörelser och reella skäl. Och likväl utgives allt för att vara "vetenskap". Man skall tro hans egna erfarenheter såsom verkliga även för andra och själv uppleva detsamma. Det är väl meningen, men oklart är saken formulerad.

Sundén framhåller också tron på förut tillvaron såsom en grundläggande formel hos Steiner, men anser denna tro har ett "minst sagt mager material att bygga på." Som exempel anföres att Ducasse anför fallet Bridey Murphy och en indisk flickas erfarenheter. Skulle just dessa vara avgörande?

Fechner har uppställt som en regel, att förställningar, som omfattas av människor av olika folkslag och under långa tider kunna antagas ha reella underlag och böra beaktas. Var Steiners uppfattning har sina urgrunder har Sundén analyserat, varav framgår att de knappast äro primära utan av mera sekundär art.

Tron på förut tillvaro behöver dock inte alls ha något med gnosticismen att göra. Det blir också en väsentlig skillnad, om denna åsikt göres till en dogm för vilken man fordrar allmänt erkännande, eller om den göres till en hypotes, en tro, som har möjligheten att vara en tillräcklig förklaring som bakgrund till detta jordeliv. — Vad reinkarnationen beträffar, så kan den förklaras som en logisk följd av preexistensen. Ty har människan sitt ursprung som ande och återvänder till sin ursprungsvärld, så bör hon också logiskt sett kunna återvända hit mer än en gång. Vi komma då till reinkarnationen. Denna kan för den kristna betraktelsen ej få annan betydelse än att den verkliga frälsningen måste utesluta ett återvändande till denna "sorgeö". Vad "karma" beträffar, så är detta uttryck för en allmän lag. Men är detta den högsta, alltförklarande lagen? För kristendomen finns en högre lag, nämligen kärlekens lag. — Varken förut tillvaro eller återfödelse äro helt uteslutna från teologiskt tänkande på håll, där man inte alls följer Rittelmeyer i spåren. Jag har funnit följande resonemang hos två teologer: Att små barn, som ej haft tillfälle att göra något val här i tiden, och även äldre, som ej haft tillfälle till detta, skulle få tillfälle genom återfödelse, är ett fullt logiskt tänkande och bör ej utan vidare avvisas.

Beträffande förut tillvaron och dess förhållande till kristendomen, så har Viktor Rydberg en avhandling därom i tredje uppl. av "Bibels lära om Kristus". Denna är av mig återgiven i boken "Kan människan äga förut tillvaro?" (Litteraturförlaget, 3 kr.). Därjämte äro flera andra tänkbara skäl för denna tro anförda.

Det var ej på denna fråga, som motsatsen mellan gnosticism och kristendom starkast gav sig tillkänna. Det var ett annat område, då som nu, nämligen huruvida människan skall frälsas till högre andeliv

genom psykiska övningar och självbespeglingar, eller genom den väg, som Jesus uppenbarat och banat och som han själv uttryckt i de orden: "Jag är Vägen, Sanningen och Livet."

Med avseende på hänvisningar till nazismen och dess mystik så anser jag att denna fråga är så vidlyftig, att den inte alls bör framdras i detta sammanhang. Dess ockultism må vara en sak. Dess utformning och dess natur har helt andra grunder. Den började som ett nationalgarde mot kommunistisk revolution, då nationen var avvärpnad. Dess natur och psykiska form framgick framför allt ur Morgenthauplanen, formen för Versailles-freden. Det filosofiska och ockulta hade varken framskapat nazismen eller dess psyke. Detta kunde endast denna "fred" och allt som stod i samband med denna åstadkomma. Allt detta framkallade ett hysteriskt tillstånd inför kommunistfaran, förräderi, hämnd, lögn, utplundring.

Vad är det nu, som människorna söka i alla gnostiska eller besläktade läror och utövningar? Jo, de söka efter människan, nämligen den människa, som är andevarelse och således Fader till den Gud, om vilken Jesus förkunnade: "Gud är en ande, och de som tillbedja honom, skola tillbedja i anda och sanning." — De nöja sig inte med den människobild, som vårt jordfästningsformulär gav dem som det yttersta vittnesbördet, hämtat från 1 Mos. 3:19: "Ty du är stoft och till stoft skall du åter var- da." De tro inte heller att stoftet skall få liv igen. De tro, när de tro och tänka, att det är anden, som uppstår. Ärkebiskop Eidem föreslog ett alternativ, men det strök Andrae ut, ty han stannade vid Moseboks materialistiska människoväsende.

Diakonistytrelsens Förlag
Hft. 23: —, inb. 28: —

V. V.

Arvet förpliktar

Ej för fruktlöst grubbel,
ej för dädlös klagan
i vårt enkla bo
blev oss livet givet;
men för verksam tro,
tro, som över djupen,
mörka framtidsstupen,
slår en hoppets bro.

Ej att ären döda
gavs oss livets lott,
ej att landet öda,
som i arv vi fått
från ett idogt släkte,
vilket livet väckte
ur en mager åkerlott.

Du unga är kallad att rödja på nytt
din mark liksom fädren i släkten
som flytt.

Vänd om från den väg, där du ej
kommer fram,
men bortdör i gatornas kvävande
damm!

Vänd om till naturen! Till enklare
liv dig åter begiv
och trägen och idog som fäderna
bliv!

V. V.

Är frenologien grundad på empiri eller spekulat

Vi äro alla frenologer, säger förf. i den intressanta redogörelse.

När den österrikiske läkaren Gall grundade frenologien, så gjorde han det helt och hållet på empirisk iakttagelse. Redan som ung hade han aktgivit på olikheten i människors huvudform och kom så småningom till erfarenheten att personer med liknande huvudform hade liknande själsegenskaper. Som läkare studerade han särskilt huvudformen hos klientelet i fängelserna. Han fann därvid speciellt två typer. Den ena hade partiet över örat starkt utvecklat och då även jämförelsevis stor bredd mellan öronen. Genom iakttagelser på ett stort antal sådana typer i fängelserna fann han att dessa begått våldshandlingar. Han gav därför partiet över örat namnet vålds- och förstörelseorganet. Sedermera, då han och hans medarbetare Spurzheim undersökt större antal människor i det allmänna livet, kallade de detta organ för verksamhetens organ. Även om organet är starkt utbildat, behöver det ej ange att personen är våldsmänniska, om nämligen andra delar av huvudet reglera och styra detta organ. Är t. ex. välviljans och idealismens samt det praktiska förståndets organ därjämte starkt utvecklade, så uppkommer typen för den verksamme välgöraren.

Den andra typen, som Gall fann i fängelserna, var en typ med stark utbildning av området i övre delen av tinningen framom örat. Denna fann han som typisk för tjuvarna och kallade detta organ för tjuvorganet. Men sedan undersökningarna flyttats ut i det allmänna livet, så kallades detta organ för det ekonomiska eller ägandets organ. Det är således inte alls sagt att den som har detta organ starkt utbildat är tjuvaktig och oärlig eller snål. Utbildningen av andra partier anger åt vilket håll anlaget helst tar sig uttryck. Det kan t. ex. ange en samlare av bokverk, av målningar, av musikverk o. s. v. Men pengar behöver ju alltid en sådan person för att fullfölja sina idéer.

Det här var nu en antydning om frenologiens uppgift och dess arbetssätt. Bara vi får klart för oss vad frenologien är, så finner vi snart att vi alla äro frenologer, de flesta visserligen omedvetet. Även förnekarna äro praktiska frenologer. Man har helt annan uppfattning av en människa med vacker, symmetrisk huvudform och en som har hård, kantig, oregelbunden, stor bredd på huvudet, smalt huvud o. s. v. — En stark utbildning av nackens mellanparti anger en person med stark känsla, speciellt hemkänsla, fosterlandskänsla, fraseri i musik etc. Partiet därunder, om väl utbildat, anger kärlek till barn, hjälplösa,

djur, särskilt smådjur. Det nedersta partiet i nära anslutning till föregående de sexuella anlagen. O. s. v. Har man så lärt sig de huvudsakliga grunderna av frenologien och gett akt på sina medmänniskor, så kommer man aldrig ifrån den erfarenheten att huvudform och själslag ha motsvarigheter, de s. k. vetenskapliga spekulat

Symtom och verkan av gifter Koppar

Kopparförgiftning kan erhållas genom oförtenta kopparföroreningar i smygande form i antagligen stor utsträckning på grund därav att besprutning av växter med kopparvitriol ofta användes. Då nu ett träd upprepade gånger besprutas med denna vätska, så kommer en stor mängd därav i jorden, varifrån partiklar föras upp i växten till frukterna. Således sker en förgiftning icke blott av detta årets sprutning utan även av de föregående sprutningarna. Då nu växterna besprutas med olika giftämnen, så följer därav att födan, som vi köpa, är till stor del bemängd med olika giftämnen. Då vi numera även känna till, betydelsen av strålningen, så ha vi att i våra matförgiftningar eller av kemiska salter inpyrd mat att söka orsaker till en hel mängd nutida sjukdomssymptom. Vi kunna nämna tre olika företeelser, som otvivelaktigt i hög grad ha sina orsaker i den förgiftade maten: Nervösa symptom, kramper (kärlekkramp m. m.), gall- och njursten.

Kopparförgiftning uppträder framför allt genom sammandragningar av blodkärlen, kramper, synnerligast i bröstet och armarna. Huvudvärk, svindel, tyngd i huvudet. Värk i kroppen, katarr i halsen och luftvägarna.

Motmedel mot kopparförgiftning är äggvita, slemmiga drycker, järnfilspån upplöst i ättika och blandat med gummivatten eller sockersirap. Nux vom., Bell homeopatiskt.

Metaller ha en förmåga att påverka nerver, som ha försvagad funktion, olika metaller för olika personer och olika centra. Genom att beröra en överksam eller försvagad nerv med en metallskiva erhåller denna en livskraft, som sätter den i verksamhet med blodtillförsel och spänning, en livsförnyelse, som inte bara varar för tillfället utan fortsätter längre eller kortare tid, men påverkan kan upprepade gånger förnyas. Härvid är dock att märka att olika personer

påverkas av olika metaller. Vi ha här en bekräftelse på den homeopatiska medicinens möjligheter, som från den grovt kemiska ståndpunkten synes oförklarlig. Vad som verkar i detta fall är strålningen, alldeles som vid den homeopatiska medicinen framför allt i högre potenser.

Koppar är nödvändig för våra matväxter. Således, vad som i större dos är gift, är nödvändigt i obetydlig mängd. Med nuvarande jordbrukarmetod att gödsla åkrarna med fyra olika salter berövas jorden så småningom andra ämnen, varav följer att vi får undernärda, felbildade näringsmedel. Koppar ingår som ett ämne i kroppen hos djur och människor. I levern hos en fullvuxen människa finns koppar i en mängd av 3—15 mg. Hos nyfödda barn i mycket större mängd. Om kon lider brist på koppar, utvecklas icke hornen normalt; men en tillsats av 1 på 8—16 millioner är tillräckligt för att återgiva normal växtlighet, således en mängd motsvarande omkring den 7:de decimalpotensen homeopatisk medicin.

Lakhovsky ådagalade genom experiment att växter påverkades av koppartrådar, så att växter, som så behandlades, tillväxte snabbare än de som icke behandlades, samt att växter med kräftartade svulster blevo botade (även andra metaller torde kunna användas). För människan förordades koppartrådar om t. ex. midjan för att genom trådarnas strålning erhålla livskraft.

Från TV:s frågeavdelning

Varför ha somliga folk stannat på ett primitivt stadium, under det att andra ha utbildat sig till kulturfolk?

En fråga med detta innehåll hörde jag i går, den 25 nov., framställas i TV:s vetenskapliga frågeavdelning. Vetenskapsmännen gävo följande förklaring: Det kunde bero på olika klimatiska förhållanden eller naturtillgångar och kanske även några andra mera okända anledningar.

När jag lyssnade till den nutida historiska och etnografiska vetenskapens vetande och förklaringar, så kom jag att tänka på vad fyra kända lärda personer med historiskt tänkande skulle ha gett för svar: Jag behövde ju inte bara uppställa frågan, jag har svaret från den främste av dem, nämligen E. G. Geijer.

När Geijer såg det nederländska frihetskriget och dess följd, så uppställde han frågan, varför Holland och hela det norra Väst-Europa från 1500-talet och framöver med stormande kraft utvecklade en kultur på alla områden, som gått ut över snart sagt hela världen, men varför å andra sidan avstannade de länders utveckling, som representerade medelhavskulturen, främst Nederländernas behärskare, det mäktiga Spanien? Geijer ger förklaringen sålunda: De länder, där katolicismen höll människoandarna i sina tränga

Småprat med läsekre

Väl mött igen.

Fastän troligen jumbo i 1962 års tidningsflora är vi här igen med ett nr. Det är förvisso ej en sinekur att ge ut en tidskrift sådan som denna. Svårigheterna är många, om ock ej oöverstigliga, som synes. Det är både en ekonomisk och en arbetsfråga. Hur skall nu fortsättningen bli, frågar läsaren. Ja, det skulle egentligen red. också bra gärna vilja veta. Men säkert blir det en fortsättning. Hur denna kommer att gestalta sig är, som redan nämnts, både en arbets- och en ekonomisk fråga.

Att vara redaktör för SEKLET är aldrig tråkigt, trots svårigheterna. Jag har fått blommar och uppmuntrande brev. Det förtroende som visats på många håll är rent rörande. Många har sänt in avgifter för 1963 trots att de varken fått utlovade nummer för förra året eller har en aning om hur det går i fortsättningen.

Kommande nr av SEKLET kommer att få nr 1 1963. Vi har ju lovat 7 nr för 1962 och därför sändes närmast följande nr till alla som erlagt avgift för detta år. Något inbetalningskort kommer ej att sändas ut men för nya pren. behöver vi få kr. 6:—. Det har ju kommit en del nya postbestämmelser för befordran av tidningar jämte förhöjda priser.

På återseende.

Red.

andliga bojar, skedde intet framåtskridande utan tvärtom stillastående eller tillbakagång; men där reformationen gick fram med sina frigörande krafter, där kunde andliga och intelligenta stormän växa fram och skapa nya kulturmöjligheter på alla andens områden.

Och vi kunna höra vad Englands (Skotlands) store filosofi-historiker, Carlyle, har att säga. Han har samma syn på historien som Geijer: Där stora skapande andar framkomma, där utbildar sig nya kulturformer. Och som yttersta grund ser även han den religiösa andens frigörelse genom världens främste personlighet, som är evangeliets centrum.

Så mycket kan den religiösa frigörelsen och dess kraftverkan betyda i historien. Därom tycks vår tids historiker inte ha något förstånd.

I radion har en "utvald" elit kallad "hjärntrust" svarat på utvalda frågor, bl. a. om slagrutan. Den frågan besvarades föraktfullt förnekande utan diskussion. Att det kan gömma sig så mycken okunnighet och dumhet bakom ett så anspråksfullt namn!

"Röntgen skadar arvmassan ännu mera än atomspill" står det över en redogörelse om saken. Och ändå vågar man år efter år skärmtesta skolbarnen!

Skaldekonst. Poesi. Dagens dikt m. m.

Enkel vers. Av Decirée. Detta är titeln på en versbok, utgiven på Litteraturförlaget, särdeles fint och trevligt redigerad. Pris 7: 75. 92 sånger, somliga mycket kortfattade, andra av utförligare format, några översatta från andra språk. Det är de yttre konturerna.

Att skriva poesi i vår tid är både svårt och otacksamt, mer än vad som var fallet för t. ex. 150 år sen.

För att läsa poesi med behållning erfordras ensamhet, åtminstone i själen. För att fatta poesi fordras personlighet.

Kan nutidsmänniskan läsa poesi? Finns det ensamhet? Finns det personlighet?

Dikten skapas av tankar, ljud, känslor, sång, musik, minnen, inspirationer. Ha vi sådan dikt i vår tid?

För att få svar på dessa frågor kanske man kan söka sig till "Dagens dikt" i radio. Vad som där kallas dagens dikt består enligt min beräkning till 90 proc. av aforismer, paradoxer, försök att utgjuta sitt eget och hela världens sorgliga tillstånd i suckar och oartikulerade ljud såsom hopplöshetens manifestationer. I tiotals versböcker från de senaste årtiondena kan man se, ur vilka dessa utgjutelser äro hämtade, och kan man ösa massor av detta människoandens botten slam.

Man blir under dessa förhållanden helt överraskad att finna att det ännu kan skrivas vers, som har något av gamla tiders både format och innehåll, vilket är fallet med Decirées "Enkel Vers". — Under tusentals år ha vi i Västerlandets språk haft följande kännetecken på poesiens form: **Rytm**, en nästan alltid erforderlig form, emedan poesien utgjort underlag för sången, som i vår kulturform fördrat rytm. Vidare: **allitteration**, d.v.s. ljudlikheter, samt **rim**, som dock ej varit nödvändiga —. Författarinnan till "Enkel Vers" har följt åtminstone rytmen lagar och i allmänhet även de andra.

För så vitt konsten skall vara uttryck för det sköna, så måste den följa harmoniens lagar såsom huvudlinien, det normalas uttryck. Detta gäller såväl i poesien, målningen, skulpturen som arkitekturen. Det som strider däremot måste då återgivas såsom det onormala, det som inte borde vara.

Då man i vår tid övergått till ett kulturplan, där det abnorma eller outvecklade, primitiva behandlas som normaltyp, då har konsten förlorat sin egentliga uppgift att upphöja, förädla, idealisera, ja, förändliga. Då sjunker man ner i ett kulturtrask, där man går alltmer tillbaka till härstamningen från "ödleättlingen i jurahaven."

Sången blir alltmer utbytt mot oljud utan själsligt och meningsfyllt innehåll. Den kulturella musiken utbytes mot läten, som äro uttryck för primitiva känslors och kropps rörel-

ser blandning av takter och otakter. Så lunda glider man ner från den kulturnivå, dit mänsklighetens kulturfolk i oändlig möda och uppostring genom tusende släktled lyckats uppnå en relativ harmoni och förädling. Denna "utveckling" kan ej vara uttryck för något annat än psykisk abnormitet, en psykisk smitta, motsvarande vad vi känna till från häxeriets och blåkullafärdernas dagar. Det finns ju så utomordentliga medel för smittans kringspredande i hela världen.

"Kort är livet, konsten lång", heter det. Konsten är svårlärd. Den är som specialanlag medfödd. På dikten ställs tre fordringar: **Innehållet, formen, genialiteten.** Först när alla tre dessa fordringar uppfyllas blir dikten av det större formatet. Det är endast de "utvalda", som uppfylla måttet i alla tre avseendena. Det är de sällsynta. Det blir i allmänhet endast ett par tre exemplar under en mansålder och under vissa mansåldrar ingen.

Men nu är det ju inte nödvändigt att alla dessa krav måste uppfyllas, åtminstone ej i högre mått, för att det skall bli en både vacker och innehållsrik vers. Om någon skriver sådan utan att därför vara något tidsorakel, så bör versen med behållning kunna läsas, och författaren eller författarinnan kunna uppmuntras. Det beror väsentligt på läsaren själv, om han får någon behållning av den poesi han läser. — Och härmed må jag ställa den nämnda boken "Enkel Vers" inför slutbedömning: Till formen riktig, till innehåll en stor del direkt kristlig och det övriga i överensstämmelse därmed, som "genialt" normalt.

V. Vallberg

Paracelsus

Ett förföljt snille.

En läkare i Einsiedeln i Schweiz erhöll den 10 nov. 1493 tillökning i familjen genom en son, som skulle bli en märkesman genom tidevarven, omtvistad, hånad, förföljd, men i vår tid alltmer förstådd och erkänd. Här kan man säga att en person blivit född till läkare. Redan som barn följde han fadern på sjukbesöken. Efter grundliga studier i flera ämnen blev han till slut själv läkare. Som sådan gick han sin egen väg. Han var icke fullärd med de akademiska studierna. "Läkaren får inte vara någon stugusittare", skrev han, "han måste vandra för att erhålla kunskaper." Han begynte också vandra omkring i Tyskland, dit föräldrarna hade flyttat. Han ville utforska folkmedicin, sjukdomar och deras orsaker i det levande livet, han sökte upp "kloka gubbar" och "gummor" om där fanns något att lära. Och det fanns mycket nytt att lära, men också mycket av den tidens vetenskap att förkasta. Hans läkarmetoder visade sig snart så överlägsna att hans namn flög vida omkring i Europa. På grund av hans framgångar blev han kallad

till stadsläkare och professor i medicin och naturalhistoria i Basel.

Här blev det emellertid snart klart att en medicinsk kättare, en reformator, nej, en revolutionär uppträdde i katedern. Det blev en oerhörd uppståndelse bland läkarna vida omkring. Smädelser, hat och hot strömmade över honom. Tänk om oss, att en ung professor i medicin i Uppsala inte blott börjar att föreläsa om homeopati, chiropraktik, Wærlandsdiet, blodstanning etc., utan förkastar, angriper, hånar t. ex. vaccinationsvetenskapen, sprutterapien, den gängse medicinbehandlingen m. m. vad skulle då ske!? (Faran för kätteriet föreligger nog inte här).

Men Paracelsus tycktes inte ha förmåga att tåla vad han visste vara riktigt och vad som var fel. Liksom Luther hade uppträtt den påvliga bannbullen, så uppträdde nu Paracelsus med sina anhängare på torget och brände upp den gängse medicinska receptboken. Men nu bröt stormen lös. Han måste hals över huvud fly från Basel. Nu börjar åter en vandringstid. Den blev icke särdeles långvarig. Vid 48 års ålder dog han. Det har påståtts att hans fiender lömskt mördat honom med ett yxhugg i huvudet, men sanningen därav torde inte vara bevisad.

Vad var då det egendomliga med Paracelsus metoder? Hans medicinska verksamhet stod i samband med hans filosofiska åskådning. Han var en av de stora mystiker, som uppträda sporadiskt under tidevarvens gång. Han såg i tillvaron bakomliggande krafter. Av dessa voro sjukdom och hälsa beroende. Inom fem olika sfärer hade man att söka sjukdomsorsakerna: Den första sfären var stjärnornas, de fysikaliska krafternas verkan, den andra näringen, den riktiga eller felaktiga födan, gifter, smitta etc., den tredje den medfödda naturen, arvsmassan, den fjärde de själiska krafterna, psyket, den femte människans förhållande till Gud. Detta i största korthet uttryckt. Hans synpunkter voro rent idealistiska och religiösa. Paracelsus skrev även flera böcker och mindre skrifter. Hans fiender voro dock överallt till hands, så att var han kom, voro de förut för att hindra tryckningen. Det finns dock ännu rätt mycket bevarat därav.

Hahnemann har betraktats som homeopatiens upptäckare. I själva verket var han föregången av Paracelsus. Denne låg i häftig strid med den dåtida medicinska skolan (Galenus och Avicenna), enligt vilken man rörde ihop en mängd starka saker ("allopati") för att förkväva symptomen genom motsatser. Paracelsus gick efter principen lika för lika, kroppens egen verksamhet skall understödjas. Han använde även många slags gifter, varför han beskyldes att mörda människor medels gift. Därpå svarade han, att det berodde på dosen, om det var gift eller ej. Den minimala dosen verkade motsatsen till gift. Således

Överlever människan kroppens död?

Man kan över frågan uppsätta en mängd skäl och motskäl och med dessa kan man bolla både hit och dit. Dem kan man, om man så önskar förneka. Jag skall gå direkt in i frågan om verkligheten har bekräftat saken, d. v. s. ställa saken så, att den är omöjlig att med rimliga skäl förneka.

På 1880-talet gjorde det engelska psykologiska sällskapet ett upprop i tidningar om meddelande av tillkännagivanden av döende på avstånd vid dödstillfälle. Det erhöll 20.000 fall.

Nu blir frågan: Sker dessa tillkännagivanden i dödsstunden eller efter dödsstunden? Så långt jag kunnat finna efter de undersökningar, som jag har gjort, så sker åtminstone lika många efter dödsstunden som under densamma. Jag kunde anföra flera sådana, men jag skall anföra endast ett, som jag anser vara ensamt tillräckligt. Det är beskrivet i slutet av förra århundradet av läkaren Alfred Backman i hans bok "Från det okändas värld":

"År 1859 bodde mina föräldrar en trappa upp i ett hus vid Larmtorget i Göteborg. Våningen hade tvenne ingångar från förstugan, en genom tamburen, i vilken dörrar till sal, sängkammare och kök funnos, och så en annan, som ledde direkt till min fars kontor, där tvenne biträ-

Forts. å sid. 6.

även där Hahnemanns metod. Han var även grundläggare av den spagyriska metoden, d.v.s. att ur växter draga ut de verkamma beståndsdelarna. Han drog ut det väsentliga även ur metaller. Det var i själva verket potensering. Mot kräfta använde han sådana medel, som drogo ut självgifterna ur kroppen. Denna metod använde han även mot spetälska. Hans framgångar med denna metod blevo vida kända till oändlig bitterhet och harm för de officiella medicinarna. Ett uppofterande liv hade han levat, en ständig forskare, en ständig hjälpare särskilt bland de fattiga och eländiga. Han förtärdes av nitälskan och ansträngning. Han hör till en av de mest beljugna och förtalade människor, ty lögnerna fortsatte även efter hans död bortåt tre hundra år. Först under den sista tiden har han börjat få upprättelse, men ännu i dag hör han dock till kättarnas falang. Ett ord av hans visdom må avsluta denna knapphändiga resumé:

"Lev inte som en jordbunden varelsel utan lev alltid i samklang med naturen, världsaltet och Gud. Varje jordevarelse är ändlig och förgås och omvandlas för att uppstå på nytt, ty döden är icke tillintetgörande utan endast förvandling till en annan gestalt, men — oändligt och evigt är livet."

Överlever människan kroppens död?

Forts. från sid. 5

den hade sin plats. Från kontoret ledde en dörr till min fars privata arbetsrum, från vilket man återigen kom in i våningen; först till ett kabinett, så till matsalen, därefter till salongen, så till ett mindre rum och slutligen till sängkammaren. Detta blev skådeplatsen för den underbara tilldragelse, jag nu går att framlägga. Först vill jag dock påpeka, att även min mor ägde ockulta gåvor. Hon härstammade nämligen från Skottland och hade ärvt den i detta land vanliga förmågan av "den andra synen" (the second sight) eller förmågan att se varsel, vård och — rent ut sagt spöken, i följd varav hon även gjorde talrika, märkvärdiga erfarenheter.

Min mor hade vid denna tid en synnerligen god väninna, vilken vi kunna kalla Doris Lindberg, som på det intimaste umgicks i vårt hus, där hon var som hemma.

En eftermiddag i slutet av november det nyssnämnda året hade min moder, som var ganska sjuklig, till följd av illamående lagt sig att vila på sin säng i sängkammaren. Där satt också jag vid ett litet bord framme vid fönstret och jag minnes ännu granneligen, varmed jag var sysselsatt; jag hade redan börjat skolan och satt just och försökte lära mig: "om hedningarna, som icke hava lagen"... Inne i sitt arbetsrum satt min far, sysselsatt med skrivning, och på kontoret hans båda skrivbiträden.

Bäst jag nu sitter där och pluggar på min hårdsmälta läxa, öppnas en dörr, som ledde in till våningen, och in träder moster Doris samt går utan vidare och utan att hälsa eller säga ett ord till mig fram och sätter sig på en stol strax bredvid sängen, varpå min mor låg. Som den sistnämnda emellertid hade somnat och moster Doris ej gjorde min av att väcka henne, steg jag upp, gick fram till min mor, tog henne i armen och sade:

"Mamma, vakna! — Moster Doris är här!"

Min mor vaknade genast, vände på sig och utbrast:

"Nej se! Är du här Doris? Hur står det till med dig?"

"Jag kommer för att säga adjö", svarade denna med en besynnerlig stämma och ovanligt allvarsam ton samt med ett för henne sällsynt högtidligt utseende. Hon, som var tyskfödd, brukade alltid vara ytterst livlig, rörlig och glad, ja, även vanligen litet bullersam. Såväl hennes ord som än mer hennes sätt kunde därför ej undgå att förvåna.

"Skall du resa bort då?" sporde min mor i förvånad ton, när hon ej hört talas om dylika planer förut.

"Jag har dött!" blev hennes väninnas häpnadsväckande svar.

"Men, Doris, vad är det med dig?" utbrast min mor alldeles förbluffad och förskräckt samt resande sig upp. "Är du sjuk?"

"Jag har dött och vill säga dig farväl", upprepade väninnan ännu en gång.

GIBBONS LÄKEKONST

"Djuren känna icke till något svek eller någon falskhet. Både vetenskapsmän och lekmän begå ett stort misstag, när de tillskriva djuren dessa fula mänskliga egenskaper. Men det är ett kapitel för sig."

Så säger en äventyrare och djurfångare, Joseph Delmont, när han berättar om sina tjugu år som storviltfångare i början av vårt århundrade. En autodidakt som genomreste alla världsdelar umgicks på ett sätt som det nu knappast är möjligt med jungfruliga markers djur. Den icke obetydliga vetenskapsmannen Delmont har på ett betagande sätt skildrat hur han ångrade att han berövat så många djur deras frihet. En iakttagelse från hans år som djurfångare är värd att påminna om:

"Jag fångade en gång en riktigt stor gibbon. Djuret blev snart tamt, och när jag närmare undersökte det, märkte jag, att det på högra sidan av kroppen, i höjd med mittrevbenet, hade en rätt stor böld. När jag vid-

Ytterst förfärad och tydligen miss-tänkande, att hennes gamla kära väninna förlorat förståndet, vände min mor till mig, som stod där mål-lös av förvåning över vad jag hörde, samt bad mig springa efter min far och jag rusade i väg genom våningen in i min fars arbetsrum samt ropade där till honom, att han genast skulle komma in till mamma i sängkammaren, ty moster Doris var där och påstod att hon var död.

"Vad är det för spektakel?" invände min far något förargad, "hon gick ju alldeles nyss denna vägen in!"

Han följde emellertid med mig in i sängkammaren. När vi inkommo, sågo vi ej längre till fru Lindberg, utan där fanns endast min mor, men i ett tillstånd av ytterlig förtvivlan samt bittert gråtande. Först så småningom förmådde hon svara min far på hans frågor och så bekräftade hon först vad jag sagt, om-talade vad som hänt och tillade, att den gestalt, som sett ut som hennes väninna, försvann inför hennes ögon, men att det säkerligen varit fru Lindbergs ande hon sett, samt att hon var viss på, att denna hade dött som hon själv förkunnat.

Min far sökte naturligtvis bortförklara det mystiska i vad som hänt, men för att lugna min mor, som var alldeles otröstlig, skickade han genast bud till familjen Lindberg för att höra, hur det stod till. Budet återkom snart med den på samma gång nedslående och förvånande underrättelsen, att fru Lindberg, som alltid varit själva hälsan, verkligen helt plötsligt dött av hjärnblödning ungefär två och en halv timma förut.

rörde eller tryckte på den, visade apan inga tecken till smärta.

Då bölden var ett skönhetsfel och hade en menlig inverkan på djurets värde, lät jag operera bort säcksvulsten — jag trodde nämligen att det var en sådan.

Bobby — så hade jag döpt människoapan — bedövades, varpå det ställe, som skulle opereras, rakades rent, och först nu upptäckte jag ett för länge sedan övervuxet, hop-skrumpet ärr, som var mellan sex och sju centimeter långt. Med ett snitt skar jag upp huden och märkte nu till min stora förvåning att det varken fanns någon säcksvulst eller något var under den; däremot fann jag en fast trädig klump av fullständigt odefinierbart ämne, som var hopknådad till en kula. Därunder var huden tunn och rosenröd och föredde jack efter ett sicksackformat sår.

Såret efter min kniv tvättades och hopsyddes omsorgsfullt, och efter några dagar var Bobby åter kry.

Den lilla bollen lät jag kemiskt undersöka, och det framgick då, att den bestod av omsorgsfullt sönder-tuggade, spröda blad av det indiska rökelseträdet (*Boswellia serrata*).

Varför hade gibbonen, som under någon strid eller på annat sätt ådragit sig det stora såret, tuggat sönder just de unga bladen av denna växt, som den annars icke äter och som smaka mycket beskt, samt stoppat dem i såret?

Säkerligen kände den till växtens helande förmåga, och även infödingarna begagna sig därav, när de göra sig illa."

Chibbons läkekunst var ju av ett icke föraktligt slag — det finns en mängd liknande iakttagelser som tyder på läkekunst bland djuren.

Kanske kunde vi lära av djurens s. k. självbevarelsedrift? Kontrasten till det vivisektoriska djurplågeriet i laboratorierna är uppenbar. Dessa "experiment" ha f. övr. i sammanhang med de allbekanta neurosedyn-talidomid-tragedierna visat sig vara en hämsko för mänsklig utveckling.

H. R.

Frihet jämlighet ... ?

Vi lever i en svår tid.

Man strävar efter att hålla människorna i ett slaveri som är det svåraste i världshistorien: det slaveri som heter — risken att bli berövad sin försörjning. Ty industrialismen strävar alltmer efter att göra varje människa rotlös, beroende av arbetsgivaren. Därför drar man människorna med alla medel till städerna, försöker att utrota bondebefolkningen. Ty så länge en människa har en bit jord att försörja sig på är hon fri. Hon kan sätta potatis på jordbiten och behöver åtminstone ej svälta ihjäl. Men om hon bara har

en våning som hon hyr — då är hon utlämnad åt arbetsgivaren, hon måste ständigt gå i ångest för att mista sin inkomst — även om denna ångest ej alltid är medveten finns den där: hur går det om vi får lågkonjunktur? Om det blir krig? Om vi ej kommer med i världsmarknaden? Och just för att hindra människorna att själva börja tänka ger man dem TV, bil och bio, s. k. hög levnadsstandard — då har de att leka med och glömma sin bedrövliga situation — den ofrihet de hamnat i under sken av frihet. Tänk på att det finns inte längre någon människa som kan klara sig själv, ingen kan göra sina skor själv, tillverka sina kläder — alla är beroende av någon annan — eller av samhället i stort.

Det finns inte längre någon personlig frihet mer.

(Walter Schaubberger)

Det är med mäsarna precis som med byråkraterna: naturens jämvikt har rubbats, och därför äro de allestädes närvarande. Havsörnarna, eller andra nyttiga djur som höllo mäsarna i schack, ha dött ut, liksom sunda förnuftet dött ut i byråkraternas värld; och sedan dess föröka sig dessa båda species utan hejd och sväva skränande över människotillvaron som moln av förkroppsligad idioti. Sannolikt komma de att frodas i harmoni allt framgent.

Mäsarna störa inte byråkraterna: varför skulle byråkraterna störa mäsarna? Och den stackars människan kan ingenting uträtta mot någondera sorten. Hon är lika hjälplös mot dem som kon i sitt bås är mot flugor och ladugårdskarlar.

Stackars lilla välsignade, obegränsat tålmodiga, fulländat hjälplösa civilisationsmänniska i detta vårt avancerade land: stackars lilla ko i sitt bås! Bokförd, numrerad, vattnad, utfodrad, ryktad och mjölka-d av olika byråkratiska experter, och med skämtsamma röster från deras håll trallande om frihet! Vilken frihet, strängt taget, har detta arma kreatur ännu kvar? Frihet från att nedslaktas, det är sant. Dessutom för all del en viss frihet, åtminstone tillsvidare, att sköta sina parningsangelägenheter på eget bevåg. Vad mera? Jag vet inte. Kanske inte stort mera än friheten att sucka och stöna en smula över all sin närgångna uppvaktning; däremot inte den frihet som den verkliga kon har, att med svansen då och då svepa till sina ompysslare över ansiktet. Ty svans fattas; och funnes den, skulle en sådan frihet med säkerhet vara kriminaliserad.

Men när byråkraterna tala om frihet, ofta med ett märkbart jubel i rösten, mena de kanske i grunden något annat, nämligen sin egen numera helt obegränsade frihet att trakassera medmänniskor. Det vore onekligen en förklaring.

Frans G. Bengtsson

(ur "Tankar i gröngräset")

Författaren

Viktor Vallberg

har en betydande produktion bakom sig. Över 50-talet böcker har utkommit varav de flesta numera äro oåtkomliga och många i det närmaste slut. En stor del har utgivits å vårt förlag. Bland dem som finns kvar nämna vi här några. Urvalet visar hans mångsidiga begåvning.

Gamla och nya vägar till

MÄNNISKOKUNSKAP

Del 1 hft. 8: 50, inb. 11: 50

Del 2 hft. 8: 50, inb. 11: 50

I detta stora verk om människan som omfattar över 800 sid. ger förf. "ett helt universitet av vetande" skrev kyrkoh. Granberg. En annan skribent: "Vad som gör denna bok så rik är, att en livets lärjunge talar däri." — "Som den sanna forskare förf. är aktar han sig för vittgående slutstaser och ställer en sund gräns mot vidskepligheten, fantasteriet, kvacksalveriet och den sensationella dumma nyfikenheten..."

KRISTENDOMENS FORNTID — NUTID — FRAMTID. Hft. 7: 50

"Vallbergs säregna författarskap är värt att bli känt"

Biskop Torsten Bohlin

KAN MÄNNISKOSLAKTET FORTLEVA? Hft. 2: 50

KAN MÄNNISKAN ÅGA FÖRUTTILLVARO? Hft. 3: —

FRENOLOGIS KPSYKOLOGI Hft. 3: —

MATERIALISMENS ÖVERVINNANDE Hft. 1: 50

DEN ETERISKA STRÄLNINGEN Hft. 3: —

MYSTIK OCH REALISM Hft. 2: —

INTELLIGENSMÄTNINGAR OCH TIDSPEJLINGAR Hft. 4: 50

Dessa tre sist nämnda utgör tillsammans med några kapitel i Människokunskap en en ganska god orientering i mysteriet pendel och slagruta.

Tandrötan Hft. 1: —

En redogörelse för V:s uppfattning om dess uppkomst och utbredning.

Lappmarkens själ Inb. 12: 50

Här möter oss vandrarpåstens upplevelser, minnen och stämningar, i helg och söcken bland folket "vid vägarnas slut i vardandets land" under sekelskiftets första år. Rikt bildmaterial. Snart slut.

V. har medverkat i SEKLET sedan dess början, alltid några artiklar finns i varje nr. Alla nr finns ännu kvar. Kr. 10: 50 är priset för samtliga årg. 1954—1960.

På sin 88-årsdag kunde han överlämna den färdiga äversättningen å Günther Schwabs "Djävulsdansen". Ett jättearbete var utfört av en man i den åldern. Arbetet låg honom varmt om hjärtat och var angeläget vid gränsen till människosläktets ödestimma.

Halvdan Renling

Tre romaner

IMMER 6: 50

"Enkelt och tydligt skriver förf. sin berättelse och den får sitt särdrag av funderingar på lyrisk prosa... Mjukt men också utan betvingande tonfall risslar hans språk..." GHT

VARGSOMMAR 5: 50

"...ett verk som helt övertygande vittnar om mogenhet och god stilistisk förmåga." Sv. Morgonbl.

BERGAKVÄLL 6: 50

"Han berättar sin historia lågmält och sakligt men utan hårdkokta knep." Dagens Nyheter

HR har varit medarbetare i SEKLET under en lång tid.

Enkel vers

av Decirée

Denna diktsamling tryckt endast i en liten upplaga är tillräckligt recenserad på annat ställe i detta nr.

7: 75

Haraldur Nielsson

f. professor i teologi vid Islands universitet,

KYRKAN OCH DEN PSYKISKA FORSKNINGEN.

Förf. ger en intressant framställning om hur det berömda mediet Indridi Indridasson utvecklades från "bordet" till de högsta former av fenomen.

4: 50, inb. 8: 50

NYA BÖCKER

DEN OKÄNDA MÄNNISKAN

Ett psykologiskt drama i tre akter

av Viktor Vallberg

Detta är det senaste tillskottet i den vitale författarens produktion. De tre akterna har följande rubriker: Nutidspsykologi — Saklighetens psykologi — Från vetenskap till personligt deltagande. Dessutom har tillkommit: Den kristna eller den vetenskapliga vägen? Eller — kunna de förenas?

3: —

Av samme förf. föreligger tre duplicerade skrifter:

Konsten att läsa bibeln 13 sid. 3:—

Människan 7 sid. 2: 50

Rapsodi över Aniara Hft. 33 sid. 12: —

En intressant sammanställning av Harry Martinsson diktverk. Verkligen värd att äga.

BUSHIDO

Japanernas system

Bushido är en bok för alla som vill något här i livet, för den som vill bli en god försäljare, för den som vill vinna vänner och för den som vill komma ur sin ensamhet, för den som vill ha sin hälsa kvar. Det är en bok för läraren som vill ha sina elever med sig och för företagsledaren lika väl som för arbetaren. Bushido är en japansk yoga omsatt i västerländsk miljö. I Amerika tog den sig uttryck i Nyttänkarrörelsen. Bushido ger alla någonting väsentligt.

4: 50

EPOK

av Gunnar Dalnäs

Boken har fyra kapitelrubriker: Med kurs på — En läkares bekännelse — Eremiten vid havet — Den vises världsbild. Utan att vilja undanskymma det övriga innehållet må "En läkares bekännelse" dra uppmärksamheten till sig.

Läs och känn rytmen! Efter en stund måste Du bli intresserad. Kanske läser Du prologen till en ny epok,

8: 50

Sierskan från Axmarbruk

Anna Frids i Färnäs memoarer.

Genom en hel del artiklar och reportage i dags- och veckopress bör Anna Frid vara rätt välkänd i hela landet. Enkelt och rättframt berättar hon om sitt liv, om hur hennes egenartade förmåga uppträdde redan i hennes barndom. Vidare ett kapitel om hur hon använt sin psykiska gåva till att utpeka var personer som försvunnit fanns eller att förutsäga händelser i människors liv. Inte minst intressant är hennes "tankar och visioner".

9: 50

Måste man tro på Kristus?

ANNA-LISA HELLE

Med förord av Dr Alf Ahlberg

"... jag hyser respekt för all ärlig övertygelse och att jag anser boken ge nyttiga tankeställare och förtjänar att väcka debatt och eftertanke. Mina avvikande meningar hindrar mig inte att skänka den min fulla sympati och önska den många läsare." Så slutar dr Ahlberg sitt förord.

6: 50

DJÄVULSDANSEN

en stark nutidsroman

Aldrig förr har mänskligheten varit så hårt pressad av en mängd livsviktiga frågor som i vår tid.

I Günther Schwabs roman "Djävulsdansen" diskuteras dessa frågor av fyra moderna unga människor: den amerikanske journalisten Bob Harding, den tyske teknikern Alfred Groot, den svenske författaren Sten Stolpe och den unga franska läkaren Rolanda. Då de ej kan enas om svaret och då de ej heller kan finna vägen till Gud beslutar de att intervju djävulen. De finner honom i 82:a våningen i en skyskrapa som en modern direktör — världens herre. Fullt medveten om sin oangripbara makt låter djävulen avdelningscheferna i sitt förintelseministerium marschera fram och i ord, bild och ton berätta vad de utrett under de senaste 5, 100 eller 1000 åren för att förinta mänskligheten. För den sökande och för den som ännu kan tro, kommer denna Günther Schwabs' roman att betyda en glimt av ljus i vår tids andliga dimbildning — en klar vägvisare i den hektiska förvirring och den krampartade självhärligheten — den är på samma gång en stoppsignal och ett löfte.

Boken är nu utgiven även i Polen. Förut fanns den på tyska och holländska. Även i Finland överväger man en utgåva.

Hft. 26: 50. Inb. 31: 50.

LITTERATURFÖRLAGET

Box 634 - STOCKHOLM

Reformboden kommer till Er!

Naturens egna hälsomedel

VETEGRODDOLJA

Vetegroddoljan har på få år blivit välkänd, huvudsakligen på grund av dess rikedom på E-vitamin. Vi känner inte till något naturligt näringsmedel som i E-vitaminhalt ens kommer i närheten av denna olja.

Det lär behövas mängder vete för att få blott en enda liter av denna dyrbara olja. Därav kan man förstå vilken koncentration av verksamma beståndsdelar som finns i vetegroddoljan.

En matsked vetegroddolja dagligen är i regel den lämpligaste mängden att ta in. Man bör intaga oljan som den är eller också som salladsås eller blandad med grönsaker.

Dr Ritter's Vetegroddolja

Flaska om 100 ccm 11: 95
Flaska om 250 ccm 25: 85
(vetegrodd-oljekapslar) av ren naturbevarad, från kärnfärskt vete kallpressad vetegroddolja.
Ask om 100 st. 10: 80

VITAMIN E-kapslar "Extracta"

Bevisen för att vår föda är för fattig på vitamin E hopar sig. En del störningar i hjärtat och blodomlopp förorsakas av brist på vitamin E. Vår bästa naturliga källa för vitamin E är vetegroddolja.

Pr ask 50 st. 5: 40

PRISER A POLLEN

Cernelle pollendragéer:

Rär om 30 st. 3: 10
Burk " 100 " 9: 30
" " 250 " 20: 20
" " 500 " 39: 50
" " 1000 " 74: 40
Polisan med gelée royale 8: 50
Cernident benmjölstablett med pollen och ad-vitamin.
Burk om 75 st. 5: 60

Dr. Groos pollendragéer:

Burk om 100 st. 8: 95
" " 250 " 17: 85
" " 500 " 34: 60
" " 1000 " 65: 75

VITAMIN F-kapslar "Extracta"

Som följd av en otillräcklig vitamin F-tillförsel observeras håravfall, hudförändringar och uttorkning, exem, mjällbildning, lever- och gallsjukdomar etc.

Pr ask 50 st. 6: 80

CEFORTE (Vitamin C tabletter) Stegrar kroppens motståndskraft mot infektioner. Rekommenderas vid C-vitaminbrist under den mörka årstiden, vårtrötthet, tandköttsblödningar och vid mottaglighet för förkylningar och influensa.

Pr fl. 40 st. 3: 90
Pr fl. 100 st. 8: 20

BIOLOGISKA MEDEL

Pommlers tillverkning sker av friska örter, torkade utan upphettning. Firman är ensam om sin tillverkningsmetod varigenom samtliga värdefulla ämnen ingår i

dragéerna och även bevaras. Samtliga verksamma ämnen i örten utnyttjas, inte bara de vattenlösliga. Även beska örter bli angenäma att ta in och örtens värdefulla beståndsdelar bevaras.

Rättikdragéer

Framställes av svarträttikan.
4: 85

Bönskalsdragéer

Framställda av bönskal. Ingen sockerdragning förekommer. Bönskal innehåller phasol, phascolin, arginin m. fl.
4: 85

Brännässeldragéer

4: 85

Björkbladsdragéer

Tillverkas av färska, vårgro-
na björkblad.
4: 85

Hagtornsdragéer

4: 85

Akerfräkendragéer

4: 85

Jästdragéer med lecithin.

4: 75

Linella:

Sköter magen på ett behagligt sätt, men är ej vanebildande. Linella är resultatet av årslånga forskningar och är ett naturmedel 3: 75

SCHWARZWALD MISTEL-DOPPAR

Redan tidigt kom Prosten Kneipp underfund med Mistelns inverkan i normaliserande riktning på blodomloppet och blodtrycket. Han använde den med stor framgång och glädjande resultat vid funktionella rubbningar i blodomloppet, för högt blodtryck, kramptillstånd, blödningar och åderförkalkning. Detta utmärkta preparat smakar behagligt och besvärar varken magen eller tarmen.

Lämpligast är att ta en kur om 2 månader då och då — c:a 25 droppar utspädd med litet vatten dagligen.

Pr flaska 50 ml. 5: 75

Pr flaska 100 ml. 10: 20

Pr flaska 200 ml. 18: —

BIOGLUTEX

Bioglutex ger hälsoliv på grund av sitt värde som ett hittills oöverträffat närings- och funktionstillskott för nerverna, organfunktionerna och den intermeditära ämnesomsättningen detta på grund av de i Bioglutex ingående rikliga mängderna av aminosyror, glutaminsyra, vitaminer, mineralämnen och salter. Rekvirera Bioglutex redan i dag och börja ett bättre hälsoliv!

Den alltjämt ökade efterfrågan gör, att Bioglutex har kunnat förbättrats utan att priset gått upp.

Pr ask 125 st. 5: 50

Pr ask 300 st. 10: 95

F-K, FRISK — KUR KAPSEL

Frågor: Hur hålla mig fullt arbetsduglig? Varifrån tar jag kraft, att efter arbetsdagen ändå kunna ägna mig åt min fa-

milj? Varigenom kan jag under dagen hålla mig i "toppnivå"? Hur håller jag blodomloppet bäst i takt? Hur kan jag tillföra nervcellerna de nödvändiga byggnadsämnena? På vilket sätt kan jag skaffa mig nya hälsoreserver?

Svaret: Börja i dag en kur F-K. Frisk-kur Kapsel.

Bruksanvisning: 1 kapsel 3 ggr. dagl. omedelbart före måltiderna. Mycket verksam är en kur om 50 dagar. Efter en tids uppehåll bör en upprepning av kuren genomföras, för att stabilisera den goda verkan.

Pr ask 50 st. 5: 75

Pr ask 150 st. 14: 25

T-C KOMBI

har trefaldig verkan!

Mistel gynnar blodcirkulationen och verkar normaliserande på blodtrycket, enl. pastor Kneipp, Vitlök användes av många folk sedan årtusenden för att undgå mångahanda ålderdomsbesvär och för tidigt åldrande. Hagtorn toniserar hjärtverksamheten och reglerar blodtrycket.

Denna nya kombination utgår från principen att om olika medel från olika utgångspunkter användas för att uppnå samma resultat, så uppgå dessa olika medels gemensamma verkan till det flerfaldiga av vart och ett av dessa medels ensam-verkan

Pr ask om 3×50 st. 7: 25

MELLISATIN

Internationellt prisbelönt som naturstimulans och betyder en ny väg till nya krafter när tröttheten vill tränga sig på. Rekommenderas vid tillfällig trötthet, inför påfrestande arbetsuppgifter, studieansträngningar, idrottsprestationer, trötande bilkörning. Tag en flaska Mellisatin och för bok över Er kondition.

Pr fl. 8: 40

Läste Ni i nr 2 om naturens eget hälsomedel FO-TI-TIENG.

— det kinesiska ört-téet som nu gör sitt segertåg i USA och Europa och "upptäcks" av alltfler svenskar? Den järnrika örten.

Den som under några veckor druckit detta underbara örtté brukar bli en trogen vän härav.

Pröva själv.

Pr påse 5: 25



ÖRTAGUBBEN

har avlockat läkeörter deras hemliga krafter. Han vill lära oss använda dem för vår hälsas bästa.
Kr. 4: 50

VITLÖSKAPSLAR

Allicinet, detta naturliga aktivämne i vitlöken är alla bakteriers fiende och överträffar i sin verkan t. o. m. penicillinets verkningsbredd. Löken är en ypperlig medicin för mage och tarm, vilka ofta äro jordmån för skadliga bakterier. Det gäller att se upp med dessa i tid och undanröjda förutsättningarna för en sjukdomsalstrande flora redan i tidigt skede.

25 stycken 1: 90
50 " 3: 65
100 " 6: 80
200 " 12: —

ÖRTAGUBBENS LINEMENT

När Ni provat alla andra utvägar och inte fått hjälp, försök då Örtagubbens linement. Har många gånger givit gott resultat vid reumatism, ischias, nervvärk, ryggont, exem, skrivkramp etc. En del använder det i badvattnet — tallbarrsbad.

Pr fl. 200 gr. 6: 70

Pr fl. 500 gr. 12: 80

YERBA-TE MATE

Ett utmärkt hälsote, som svenskarna lärt sig uppskatta mer och mer. Det har gjort sig känt och omtyckt i många länder framför drycker av många andra växter för sina hälsobringande och underbara egenskaper och sin förmåga att tillföra organismen kraft och energi, befordra matsmältningen, stilla hunger och törstkänsla och som intet annat medel driva ut urinsyra ur kroppen och rena blodet.

Pr pkt. 3: 40

Skriv till

ÖRTAGUBBEN

Box 634

STOCKHOLM 1

Postgiro 5 83 44

Varor som ej upptagits här anskaffa vi gärna i den mån det går. Order å 25 kronor sändes fraktfritt i en del fall. Glöm inte att frakten vid små best. kan bli förhållandevis dyr; vid sändning av varor i glas måste vi skicka som "bräckligt" varvid portot blir 50 %, högre. Denna skillnad uttages av kunden.

Genom att gynna oss har Ni hälsokostaffären å närmaste postanstalt.

Från ÖRTAGUBBEN

Box 634, Stockholm 1

rekvireras här förprickade artiklar att sändas mot postförskott.

Namn

Adress

Postadress